

Abonnement pour un an:

300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

1 Juin 1925—No 181

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳ ، اعلا کاغذلیسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی

جفال اوغلندہ « اجتہاد نھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمینچی سنہ

نومرو ۱۸۱-۱ حزیران ۱۹۲۵

سیاست و اقتصاد

محری : یوسف آتوره بک

یونسخده فاضل دوستم یوسف بک کتابی تحلیلہ ختام ویریورم . اوچ مقاله کوزدن کچره جکز بونلرک برنجیسی واک قیمتیسی (اقتصادی بحرانہ دائر) در . یوسف بک اقتصادی حادثاتی تحلیل ایدرکن جدآ حقیق وڈی نفوذ برآستاددر . ۱۳۳۹ تاریخندہ بالخاصہ استانبولہ حکم فرما اولان اقتصادی بحرانک منبعلرینہ دوغرو چیقیور؛ مأمورلرک پریشان حالی آلہ آلیور؛ برقسیمی، معزول ، برقسیمی متقاعد ، برقسیمی غیرفعال، برقسیمی فعال فقط اقتصاداً منفعل حاصلی ملککنک بو اورته منور قسمی تشکیلی ایدن طبقہسی طائلہ لیلہ برابر پریشان . بونی ایپ اوجی اولاراق آلہ آلیور بو اوجی آلدنہ یوماق ایدہ ایدہ تا سلیمان قانونی زمانہ قادار چیقیور و صوکرہ تکرار ایپک اوجنہ عودت ایدیور . باقکیز بونی ناصل یاییور :

« افندیلر ، انسانلر، علی الا کثر واقعہلرک اسبابی ، عواملنی یاقینلرنده ، یاقین زمان ومکانلرده آرامق اعتیادندہ درلر : ایچینده بولندیقمر اقتصادی بحرانک عواملنی ده ، ۱۰ ، ۱۳ سنہلک واقعہلرده کورمیہ تمایل واردر . فقط بویله بر نظر ، عجیبا طوغریمیدر ؟

استانبولہ شویله اوزاقدن برباقکیز! امثالسز منظرہ . سنده ، ایلک اوکچہ کوزی جلب ایدہ جک ، جامعلر ، سلاطین جامعلریدر . تہنک برندہ عظمتیلہ مصر اہراملرنی کچن ، احتشامیلہ دنیانک الک مکملی معبدلرینہ تفوق ایدن سلیمانہ وار . صرہ سیلہ ، سلطان احمدی ، ییکی جامی ، نور عثمانیہ ، لالہ لیلی سیر ایدیکنز . بو جامعلر ، عثمانلی سلطنتندہ عظمت و ثروتک سیرینی کوسترن منحنینک اساس نقطہلریدر . خطہ ، سلیمانہ دن اعتباراً سقوط ایدر . سلیمانہ یہ نظرآ ، لالہ لیلی نہ قدر کوچو کدر؟ عثمانلی تاریخنک دہا یاقین زمانلرنده استانبولی خاطر لایکیز : سراجخانہدہ شہر امینندہ ، نہ کنیش قوناقلر ، بوغاز ایچنک ہر ایکی ساحلندہ نہ مزین یالیار واردی ؛ شمدی بونلرک یرندہ یا خرابلر ، یا خود قلبہ دن آز فرقلی خانہلر کوریورز ..

لکن افندیلر ، بوکا مقابل غلطہ ویک اوغلی کنیشلہ . تمش ، یوکسلمش ، حتی برینہ صیغامایوب استانبول طرفنہ طاشمشدر .

چوق اوزاقدن و چوق سطحی ہشاشدہ ایتدیکنز بو حادثہ یانندہ دیگر بر سلسلہ حادثات دہا کوریورز : استانبولک یرلی اصنافی ، یرلی صنعت صاحبلی ، یرلی تجاری جامعلرک کوستردیکی سقوط منحنیسنہ موازی اولہرق سقوط ایتمش وایتمکدہ در . اولیا چلینک صایدینی بر قاچ یوز اصنافی اونوتالم . کندیمزک ، بابالرمزک خاطر لادقلرمز ، بک اوزاق اولمابان برماضیدہ بیلہ نیجہ کوچوک صنایع یا بوسہ بوتون زائل اولش ، یا خود ضعیف بر حالہ کلشدر . دیمک افندیلر ، ملکتمزده عصرلردنبری دوام ایدن بر انحطاط اقتصادی وار . ینہ بز متسلسل و متامدی سقوط اقتصادینک بو کونکی صفحہ سنہ شاہدز . اولہ بعضلرینک یامقی ایستہ دکلری کچی بحران اقتصادینک کوکلری چوق یاقین ماضیدہ آرامایہ قالدیشیرسہق خطالی یولہ کیتمش اولورز . بوکون استانبولک ، تورکیہ نیک بوتون شرق اسلامینک ، آغیرلنی آلتندہ ازیلیدیکی اقتصادی بحرانک سبب و علتلری عصرلردنبری اوزایوب کلکدہ در عجیبا بو علتلر نہلردر ؟

مکتبلردہ او قونان تاریخ کتابلریمزده قرون اخیرہ قرون وسطادن آیران بر طاقم مهم واقعہلر صایارلرکہ باشلیجہلری ییکی یوللر ییکی دنیا لکشی ، باروت ایجادی ، دور قدیم مدنیتنک فکر و صنعت ساحہ سنندہ تکرار دیریلہسی و دینی اصلاحات وانکشافاتدر . ہیکز بیلسہ کز کرک ۱۶ نجی عصر میلادی نہایتلرینہ قدر شرق ، اساسی رفاه اقتصادی اولان مدنیت اعتباریلہ غربدن آشانی دکلدی . ۱۷ نجی عصر دن اعتبارآدر ، کہ موازنہ شرق ضررینہ بوزولدی سنہلر کچدکچہ مدنیت قوشوشوندہ ، شرق متامداً کیری قالدی . بحث ایتدیکنم واقعہلر ، غربک ایلری کچمہ سنک الک بارز دلیللریدر . بو واقعہلردن متعدد نتایج تولد ایتمشدر ، کہ بونلرک بعضلرینی در حال ، بعضلرینی ایسہ بر مدت صوکرہ شرق اسلامی ، بالخاصہ غرب طائفہ الک یاقین بولونان سلطنت عثمانیہ کندی ضررینہ طویلمقدہ کجکمہ مشدر .

از جملہ حربلردہ مغلوبیتلر وبالنتیجہ رجعتلری ..

وتازه اثر نداده، غازی باشای موضوع بحث ایده رک (لوبون ك
 Le génie d'un général turc...
 دیمه سی قادر غرض وعوضدن سالم بر حکم اولور می؟
 هیچ کیمسه ایچون شناسنی اذال ایتمه یئرلرک سوزلرنده کی
 اهمیت باشقادرد. باصمه قالب کله لرله هر جاء وجلال
 صاحبی اولچوسوز، طاریتسنز اطرایدنلرک سوزلری وسازلری
 دیکله نهمیه لایق کورولمه سه کرلدر.

(غالب کلدک مظفر اولاجاغز) مقاله سی قیصه در و
 کوزلدر، بزد مدنی مللر کی قربان سایه سنده نجاته
 اینانیورزه، سوزی شایان نظر در. فقط بعضی اداملر بو
 حقیقه اینانیلر فقط قربان اولمای باشقارینه، نجات بولمای
 کندیلرینه آیریلر. فقط بنم دوستلرم او طواده آدملر
 اولامازلر. صوکنجی مقاله نك آدی (تجلی کونی) در.
 (حاکمیت ملیه) ده نشر ایدیلش تورک حیانتک
 وسعتی موضوع بحث ایدیور. فقط جنکیزی ده تجیل
 ایدیور. اسکی وبر قاچ غیر صحی اولری ده یاقدینی ایچون
 بریانغینی تجیل ایتک کی برشی یاپور. بو مقاله ده
 یوسف یک برآز سری Mystique در و بوراده یاری
 اوروپای، یاری آسیای در.

خاتمه

یوسف بک بوکتانی تنویرکارد: ارشاد و ایقظاظ
 ایتک قدرته مالک در. آرقاداشیمی واونک کنایه باصان
 کتساجی حلمی بکی تبریک ایتملییم: زمانمزه کتاب طبع
 ایتک، یازماقدن آز بیوک خدمت دکدر. خلقک کورلکینی
 بهیمیتی آرتیران و تعصبی قودورنن منتن و قاتل اثرلر مستثنا.
 ۲۵ مایس ۱۹۲۵ اجتهاد نوی عبدالله جودت

شعر ویا فکر شبنملری

اشتیاق بر آچیق اوزلو، آچیق سوزلو آره
 آم یلسه ک یورکده نه قادر جوق ودرن!
 اک گوزل ماسکیه ترجیح ایدرم بیک کره
 ماسکسز چهره منفوریم، عفریتلرک.

مغلویت ورجعتک ویردیکی مادی ضررلر... اردوی عثمانی
 محار اووملرندن، لهستان و اوقرانیا صحرالرندن کیری
 چکلدکجه مظفرانه حربرلک تأمین ایتدیکی اموال غنائمدن
 محروم اولقله قالیور، بر قسم تروتی دشمن الینه بر اقیور،
 مهم بر منبع واردات اولان یرلری، رعایای ترکه مجبور
 اولیور، نهایت اورالرده کینن عسکر و مأمورلری،
 اورالرده تعیش ایدن ده مرکزى عنصرى طوبلایوب
 کری چکلمک ضرورتنه دوشیوردی.

بومهم اقتصادی ضرردن باشقه کیتدکجه انکشاف
 و ترقی ایدن غرب ضعیف و تجارتی، ممالک عثمانیه یرلی صنایعه،
 یرلی تجارتله رقابت ایدیه یله چک صورتده نفردنه باشلادی.
 اجانبک حربده موفقیتلری، بو استیلای اقتصادی بی تأمین
 ایدن عواملندر ۱۸ نجی عصرک نصف اولندن اعتباراً،
 بو تأمینات جوق، جدی مقاولات بر بطاولندی؛ قاپیتولاسیونلر
 ایدن اینیه نقرر ایتدیلدی.

افندیلر، غربک شرقی، ممالک عثمانیه بی استیلای
 اقتصادیسنده، اک مهم مرحله، آوروپاده ۱۸ نجی عصرک
 نهایتلرینه طوغری، بویوک سرمایه و بویوک ضایع تکون
 ایتش اولمه سیدر. بوتون دنیا یوزنده کی نتایجی اعتباریله
 سیاسی اختلاللردن پک زیاده اهمیت حائز اولان بو اقتصادی
 انقلاب، آوروپاده سرمایه بی تمرکز ایتدیرمه رک کوچوک
 صنایعی احیا ایتدیکی کبی، بویوک سرمایه، بویوک صنایع
 معمولاتی آوروپادن طاشه رق، ده آاز مترقی مملکتلری
 عادتا تحت اسارتنه آلدی؛ بر قسمنی مستملکدر، دیگرلری
 نیم مستملکدر حالته کتیردی. شرف اسلامی، الیوم تام ویا
 یاریم مستملکدردن عبارتدر؛ سلطنت عثمانیه، صوک
 دورنده نیم مستملکدرن معدود ایدی. بو سطرلر
 بزم مالی و اقتصادی تاریخمزک سریع بر نظرندن سکیریله
 سیدر. بو مقاله نك صوکنه دوغرو خلق فرقه سی نك
 عمده لرینه کچور غازی باشانک، بو خارق العاده قوماندا -
 نمزک « دشمنی مملکتتمزک ایچنده بو غاغاغز » وعدینی
 ناصل معظم بر یگون حزم و عزیم ایله انجاذ ایتدیکی
 ا کلاتیور. مصطفی کمال پاشا هر صمیمی متفکر ایچون
 اک معتنا موضوع دقت و حیرانیت اولماق ممکن دکدر.
 (عملی رو حیات) اسمیله تورکجه یه نقل ایتدیکم اک صوک